

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., ar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

S'a împlinit anul

decând, vrednicii conducători ai țării și-au început munca grea de refacere și decând, cu fruntea ridicată, dl Vasile Goldiș și dl dr. Ion Lupăș, actualii miniștri cari au fost cei mai de seamă conducători ai fostului partid național, au lansat proclamația către românii ardeleni spre a se clarifica înaintea celor pe cari i-au condus timp de câteva decenii și spre a le arăta cauza, ce i-a determinat a face acest pas curajos, însă de interes vital atât partidului național cât și indeosebi pentru binele Ardealului și a populației din acest ținut, — când s'au hotărât pentru colaborare la guvern cu dl general Averescu.

„...apelul ce mi-s'a adresat, nu putea fi respins — zice dl V. Goldiș, — decât cu periclitarea gravă a intereselor specifice ardelenesti, cari, ar fi rămas și de astădată expuse, unor suferințe tot așa de grele ca și ale ultimilor patru ani de guvernare liberală! De altă parte opera unificării sulestești, ar fi rămas și ea împedecată și zădărnicită etc. etc...”

Iată ce au fost principiile, cari i-au condus pe distinșii noștri bărbați de Stat dl V. Goldiș și dl Ion Lupăș, cari, nu au mai putut suferi ca noi să fim conduși de bărbați deși înțelepți însă necunoscători ai intereselor noastre specifice. Credem că îndesebi erau îngrijorați când au făcut pasul de colaborare cu dl general Averescu, — pentru simptomele din zi în zi mai dezvoltate, cari păreau a face să se crează că, românii ardeleni, cari se vedeau conduși de bărbați necunoscători de ei și mai ales cu apucăturile ce obișnuiau liberalii, le cam slăbea încrederea în vitalitatea statului național, atunci când prin munca neactivă a partidului național și sub impulsul dlui I. Maniu, se amorțeau și anihilau forțele productive cari, necesitau la opera de consolidare a României întregite. Că, astfel era pe acele timpuri, nimeni nu poate contesta, fapt ce se dovedește prin analizarea spiritului vremii de atunci și azi, interval ce ne face să credem că nu un an ci zece, douăzeci au trecut de atunci!

Prevederea dlui V. Goldiș, ca întotdeauna și acum s'a justificat prin sine. — Poporul ardelean, se simte în țara sa cu adevărat și este fericit că se simte condus

de ai săi, iar cei cari au condamnat pașii distinșilor noștri fruntași, azi se rușinează și fug dela un partid mort, la altul, cerșind milă, să li se permită intrarea. Și ambiția îi face, însă indeosebi rușinea-i silește a se afilia (— dacă vor fi primiți? —) căci, acei căți-va aderenți ai lor, s'au urât de atâtea promisiuni și pertractări fără împlinire și rost și — și scârbiți și constrânși de bunul simț voesc o pretind ca să se sfârșească odată cu „taifasul și pertractările”, lucruri ce nu sunt demne față de cei, cari patru, cinci decenii conduceau cu mai multă greutate ca azi, destinele populației și a românilor ardeleni

Anul a trecut. Munca sterilă și prealabil binecuvântă prin strigătele eșite din sulețele miilor participanți la marea Adunare Națională din Sibiu din anul 1926, — își are efectele minunate și nu suntem constrânși a fabrica elogi și cuvinte mincinoase spre a-i susține pe cei cari au hotărât să ne reprezinte, prin ori ce jertfe și sacrificii.

Neprețuita muncă de timp de un an a guvernului, în care se disting bărbații noștri ardeleni prin cinstea și valoarea lor intelectuală încadrată de faptele lor din trecut și istoria neamului românesc de dincoace de Carpați, ne încredințează să fim prea mândri, însă tot atunci, pururea recunoscători, indeosebi celor, cari la 2 Mai 1926 în Sibiu au pețeluit și desconsiderat neactivitatea, trândăvia și nepriceperea, pe lângă aprobarea a cinsprezece-douăzeci mii români adunați acolo cari reprezentau voința Ardealului desrobot abia și plin de dornicie a contribui la zidirea noului Stat românesc.

Cuvântul Ardealului nostru, în toate, îl are numai dl Vasile Goldiș care a fost și va fi pentru noi un apostol idolizat. *Sextus*

In consiliul de miniștri

din ziua de 20 cor. s'a fixat programul de lucru a Parlamentului în luna Mai și concedial miniștrilor.

DI Manolescu

azi pleacă la Roma, pentru semnarea tratatelor comerciale italo-române.

Declarațiile dlui ministru O. Goga în presa din Ungaria

— Pactul dela Ciucea. — Reforma agrară și minoritățile. — Chestia școlilor minoritare. — Despre poetul Ady. — Tratatul italo-maghiar —

Ziarul budapestan „Pesti Hirlap”, publică un important interview al trimisului său special la București luat dlui Octavian Goga, ministrul internelor, despre importante probleme politice la ordinea zilei.

Cu privire la chestiunile interesând viața minoritarilor maghiari, dl ministru a făcut următoarele declarații:

— „Chestiunea minorităților m'a preocupat mult și dela venire noastră la putere mi-am dat seamă, că această chestiune așteaptă o soluție multumitoare. A fost o vreme, când, ce-i drept mă credeam stând în fața unei probleme irealizabilă, care mi a provocat oarecare extenuare.

Ceeace mai mult mi a îngreuiat niziunile, la început a fost tocmai atitudinea, nu tocmai de rezistență pasivă, ci mai mult indiferență a maghiarilor. Nu aveam cu cine să tratez, oricât mă trudiam să găsesc firul conducător al niziunilor mele viitoare.

Mai târziu, după ce partidul maghiar a început să se organizeze, eu imediat am luat contactul cu conducerea acestui partid. Am atribuit o mare importanță acestei acțiuni, mai ales, că maghiarii formează cea mai importantă minoritate în România, în vreme ce minoritățile celelalte, s'au pildă cari numără câteva sute de mii și ceilalți germani cari trăiesc răslețiți, nu prezintă o importanță remarcabilă.

După îndelungate tratative am realizat întâlnirea dela Ciucea, care a fost onorată și cu prezența dlui general Averescu, actualul președinte al Consiliului de miniștri. Cu acest prilej am isbutit să realizăm înțelegerea, denumită „Pactul dela Ciucea”.

La această dată însă, partidul poporului nefiind la putere, oficialitatea conducerei partidului maghiar a socotit mai convenabilă pentru dânsa o apropiere, peste capul Pactului dela Ciucea, cu liberalii pe atunci la putere.

După ce am luat noi succesiunea puterii, eu, cu toate că nerespectarea din partea lor a Pactului dela Ciucea provocase oarecare răceală în relațiile dintre noi și dânsii, am reluat contactul cu reprezentanții autorizați ai maghiarilor. Nouile tratative au dus la o înțelegere nouă. Ca urmare a acestei noi înțelegeri între noi, Stefan Ugron, președintele de până aci al partidului a demisionat, cedând locul lui Bethlen, care s'a dovedit a fi un politician serios și cu autoritate. Cu acesta am realizat mai multe acorduri foarte importante.

— Țin să vă mărturisesc, că cea mai sinceră niziunță a mea a fost să creez o atmosferă prielnică unui acord cu minoritatea maghiară, care să facă posibilă realizarea unei apropieri a noastre către Ungaria. Convîngerea mea este că, Ungaria și România au deopotrivă interesul să se înțeleagă, deoarece în izolarea lor, aceste două națiuni suat avizate una la alta”.

La întrebarea ziaristului, dacă anume dispoziții luate față de minoritatea maghiară, ca de ex. exproprierea proprietăților și rechizițiunea școlilor maghiarilor, cari au produs amărăciune în rândurile acestora, — au îngreuiat oare creierea unei atmosfere contemplată de către ministrul internelor, dl O. Goga a dat următorul răspuns hotărât.

— „Aceasta este o credință absolut greșită. Reforma agrară a fost făcută pen'ru întreaga Românie. A trebuit să dăm o radicală soluționare acestei probleme.

Bolșevismul ne pândia granițele. Vă încredințez, că poporul nostru român, pe care și dvre ca originar ardelean îl cunoașteți, nu este accesibil învâțăturilor bolșevice. Totuș, cea mai eficace contrapondere a acestei aberațiuni a fost: s'jungerea pământului în mâinile poporului.

— Excelența Voastră — îl întrepuze ziaristul — desigur știți, că dispozițiile reformei agrare față de proprietarii maghiari au fost aplicate cu mai multă rigoare.

— Este inexact. Vă istorisesc o întâmplare din vremea campaniei electorale. Mă găsiam la Veceiul-de-Murăș, în vechiul frumos castel al baronului Ioan Kemény, fiul baronului Coloman Kemény fostul vice-președinte al Camerei magnaților. Era întrunită o societate mare. Baronul e foarte gentil și mi-a primit în mod afabil. Seara, în cursul conversațiilor unul dintre invitații baronului a făcut obiecțiunea, că:

— „Toate ar fi bine, numai de n'ar fi deposedat pe dl baron de cele 800 jugăre de pământ.

— La această obiecțiune făcută din partea prietenului dlui baron, dl Burileanu, actualul guvernator al Băncii Naționale a României, care se găsea în tovărășia mea, — a răspuns că prin reforma agrară dsale i s'a luat 60 mii de hectare.

— Dar se impune întrebarea — întrepuze ziaristul, — cât i s'a lăsat dlui Burileanu.

— Vă declar dle, că tot atunci dl Burileanu mi-a spus că bucuros ar preda toată proprietatea de pământ ce i-a mai rămas, pentru prețul, care înainte vreme îi era câștigul unui an?

Ministrul i-a vorbit apoi despre chestia școlară. În cursul conversației, gazetarul a obiecționat, că guvernul român a făcut o mare g. eșeală culturală în învâțăturile Maghiarilor reformați din Ardeal, care și în streinătate s'a bucurat de mare reputație.

— La luarea acestei dispozițiuni — a răspuns dl ministru — guvernul român a fost condus de principiul să admită funcționarea școlilor confesio-

nale numai în centrele cari le poate da în județul Hunedoarei, de o pildă, numărul minorității maghiare este atât de redus, încât nu poate suporta cheltuielile pe cari le reclamă susținerea liceului pe reforme dela Orăștie. De altfel, în vremea din urmă guvernul a examinat chestiunea subvenționării școlilor confesionale și-a convenit să acorde acestora sprijinul material în suma de 50 milioane lei. De refuz este nu suma, ci principiul acceptat al subvenționării acestor școli, rămânând ca mărimea cotelor să fie din caz în caz stabilite și, eventual, urcate.

În altă ordine de idei, dl Goga a vorbit de produsele literaturii maghiare și în legătură cu aceasta și despre poetul A. Ady, pentru care dl ministru a manifestat în totdeauna cea mai mare afecțiune.

— Vedeți, am făcut pentru familia Ady tot ce mi-a fost posibil în lucrul curios pentru acest serviciu desinteresat ce am făcut, am fost, totuși, obiectul celor mai violente atacuri în presa dvoastră de extrema dreapta, aruncându-mi-se acuzația că, m'am instăpânit asupra casei dela Ciucea, care forma proprietatea lui Ady. Care este realitatea? Întors acasă, am găsit o scrisoare ce mi a fost trimisă din partea dnei Ady, în care eram rugat să compun o poezie pentru memoria soțului ei și să-mi dau un răspuns compatibil cu venerațiunea pentru memoria soțului ei și să-mi dau un răspuns întru în posesiunea mea, ca fost prieten și coleg al decedatului.

M'am executat întocmai, deoarece îl consider mare scriitor pe Ady și fiindcă i-am fost simțitor și prieten.

În urmarea intervenției mele, guvernul a trimis un delegat și său care să-l reprezinte la serbările «căsătoriei de aur» a părinților decedatului și tot eu am mijlocit să nu se ia nimic din proprietatea bătrânilor. Această faptă a mea nu cred să merite atacuri, cari

de altfel mă lasă indiferent, dar vi le amintesc așa în treacăt.

La sfârșitul convorbirii, ziaristul i-a cerut părerea dlui ministru asupra interpelării rostite de către deputatul C. Davilla și despre limbajul nervos al presei bucureștine cu privire la recenta călătorie a contelui Bethlen făcută la Roma.

— Primirea, pe care Roma i-a făcut o contelui Bethlen, nu atinge neplăcut guvernul român. Italia ne este o prietenă foarte simpatică. Ea s'a comportat față de noi în mod absolut corect, prin ratificarea tratatului relativ la alipirea Basarabiei. Dar, și noi avem cu dânsa un tratat de amicitie, similar cu al dvtră.

Ce privește interpelarea de către deputatul Davilla și nervozitatea presei românești, vă spun numai atât: mâine, fiindcă vă găsiți încă în București, veți avea prilejul să ascultați răspunsul pe care l va da în chestiune ministrul de externe dl I. Mitileneu și veți vedea calmul cu care va fi primit acest răspuns. Dar acestea au o importanță secundară.

Mai important decât orice este, să se creieze o atmosferă care să ne dea posibilitatea unei dezvoltări de raporturi de o cât mai intimă prietenie. Eu aici pregătesc bine terenul pentru accelerarea acestei acțiuni, dar imi mai lipsește și colaborarea din partea Dvoastră.

Contele Bethlen se bucură acasă la el de mare autoritate politică și el poate influența luarea unei inițiative în acest sens. Aceasta ar servi interesele comune ale națiunilor noastre, căroră istoria le impune o cât mai intimă colaborare.

La despărțire, ziaristul maghiar a exprimat mulțumiri din partea ziarului său, iar ministrul O. Goga l-a asigurat că în cursul verei probabil o să viziteze Budapesta. (cs.)

Noui lămuriri cu privire la recensământ

— Declarațiile dlui C. Bucșan —

Întrucât o parte din presă și cu deosebire cea minoritară a interpretat greșit unele măsuri luate cu privire la întocmirea noului recensământ dl C. Bucșan, subsecretarul de Stat la ziarelor din Capitală, cărora le-a făcut noi declarațiuni pentru lămurirea opiniei publice.

Operațiunile de recensământ

D-sa a recensământul se împarte în două capitole.

Primul capitol privește obligațiunea fiecărui cap de familie de a întocmi buletinul cu situația reală din ziua de 24 Aprilie 1927, și al doilea obligația autorităților de a strânge buletinele și a le clasa.

Dl Bucșan a adăugat că fiecare cetățean trebuie să declare exact numărul de persoane ce se află în ziua de 24 Aprilie și să le înscrie în buletin. Musafiri cari se află în trecere de cel puțin zece zile, nu vor fi trecuți în buletin.

Cei plecați în străinătate în mod vremelnic, trebuie înscriși în buletinele familiei respective, în afară de aceia cari încetează de a mai avea domiciliul legal în țară.

Pentru cei cari locuiesc în căminuri, cazarmă, spitale, administrațiile respective vor întocmi tablouri numerice.

Controlul populației și chestiunea naționalității

Cum presa minoritară a exploatat chestiunea afirmând că prin felul cum sunt întocmite declarațiile nu se va face un recensământ, ci se va face un control al populației, dl Bucșan ne-a declarat că aceste declarațiuni nu înseamnă un isvor de drepturi și nici un prilej de isfaceri.

Se va putea ca fiecare să-și declare origina etnică pentru a nu se

face ca până acum confuziuni. De aceea la determinarea naționalității s'a cerut ca declarația să fie sinceră.

Dl Bucșan a explicat că în teritoriile alipite datorită luptei de desnaționalizare dusă de regimul trecut, avem foarte mulți români cari și-au pierdut naționalitatea este astfel cazul românului din secuime și a celor din Bucovina, unde din cauza luptelor conștente au fost desnaționalizați. Trebuie deci ca acestora să le dăm posibilitatea aruncând la o parte tot ceea ce s'a făcut sub dominațiunea străină să-și deservă adevărata naționalitate. De asemenea este cazul evreilor care în mare parte în Ardeal se consideră din cauza educației primite maghiari sau în Basarabia ruși. Statistica nouă are scopul să ne pună în măsură de a cunoaște adevărata realitate națională.

O statistică a indezirabililor

Cu ocazia recensământului autoritățile noastre vor cunoaște deasemeni și câți indezirabili avem în țară, cei cari n'au pașapoarte și nici nu se bucură de vre-o supușenie străină, precum și cei cari grație revoluției din Rusia s'au refugiat vremelnic în România.

Lucrările de recensământ vor începe în cursul săptămânii viitoare și ele nu vor fi desăvârșite decât la sfârșitul anului acesta.

Dl Burileanu

a sosit azi în Capitală și a referat primului ministru despre activitatea dsale, la Londra.

Ministerul de Finanțe

a dispus ca oficiile vamale să lucreze și în ziua de Vinerea-palmilor.

Manifestațiuni culturale — pentru eroii neamului

Din pluralitatea de mijloace pe cari în România »Comitetul Eroilor Căzuți în Război», Comitetul Central le întrebunțează pentru ca pe lângă o întinsă propagandă culturală să alimenteze cu fonduri cassa societății, fonduri atât de necesare la înrijirea morimorilor și centralizarea lor în cimitire de onoare, fac parte și organizări de serbări festive.

Astfel pe lângă scopul material ce se urmărește, se face și o binefăcătoare propagandă, înălțându-se sufletele, înrădăcinând respectul și recunoștința tuturor pentru memoria vitejilor ce prin jertfa vieții lor au făcut un vis scump românilor de pretutindeni.

Cultul pentru eroi, trebuie este permanent întreținut, obligați fiind cu toții să le slăvim amintirea iar pe de altă parte să infiltrăm celor ce ne vor urma această datorie sfântă.

Numai așa vom pregăti sufletește pe eroii de mâine, asigurându-i că nu zadarnică va fi jertfa lor pentru patrie și că amintirea lor în toate timpurile va fi slăvită și sărbătorită.

O pildă definitivă ne-a fost dată de M. S. Regina luând sub înalta Ei ocrotire această societate dela înființarea ei, Acordându-i Regalul Ei sprijin în toate împrejurările și tot astfel exemplul ce a dat I. P. S. dr. Mircea Cristea Patriarh al României, luând președinția activă, să ne fie pildă.

Seara de 27 Aprilie ne va arăta, cari sunt sentimentele ce ne călăuzesc în manifestațiunile noastre naționale: prin prezența tuturor vom dovedi că păstrăm cu pietate în inimile noastre memoria scumpilor fii, cari prin sacri-

ficarea lor au potolit seala ce uscase parcă pentru vecinic surlele unui popor ce aștepta de secție să se deschidă larg spre a striga într'un singur glas »Trăiască România Mare.»

Nu trebuie să ne lăsăm narcotizați că trecând câțva ani dela pierderea lor, au la mai suntem datori amintire; aceea se ar fi o impietate și ar lăsa de gândit asupra pregătirii noastre educative, din punct de vedere național.

Dr. V. Boneu, prefectul județului P. S. S. Grigorie Comșa, episcopul Aradului, dl general Prodan, dr. Șt. Angel primarul orașului cum și foști demnitarii județului au luat frumoasa inițiativă a organizării acestui festival la Palatul Cultural.

Gruparea Corală de sub destoinica și pricepută conducere a măestrului de muzică Șt. Stoicescu din București a înțeles să dea cel mai inimos concurs cu un program coral clasic și modern.

Soliști dela opera Română din București, dlui Al. Lupescu bariton, Eleterescu, dlui A. Oana dsoare bariton, Octavian Cristescu tenor, C. Teodorian bariton, și apreciatul violoncelist Silviu Cristescu, asemenea își vor da prețiosul lor concurs.

Dsoara Jenny Irimescu dela Teatrul Regina Maria dela București va emoționa publicul recitând versuri, — iar cunoscutul conferențiar al Casei Școalelor și Culturii Poporului, dr Gh. Luogulescu, va conferenția cu talentul său despre cultura eroilor.

Festivalul se va desfășura deci într'un ansamblu fericit și la înălțimea sărbătorii. G. E.

Grave turburări în Rusia

— Mișcare separatistă în Ucraina —

În ultimele două săptămâni, încercările de trecere clandestină a Nistrului, din Ucraina în Basarabia, s'au înmulțit în mod excepțional la toate punctele de frontieră. Refugiații, cari, cu toată vigilența autorităților de pe malul Nistrului, au reușit să treacă totuși dincoace, povestesc lucruri teribile ce se petrec actualmente în Rusia sovietică.

Evenimentele sângeroase din China, în special au avut repercursiuni adânci în Rusia.

La Kiev, la Odessa, la Kerson și în alte orașe mari dela sudul Rusiei, se produc manifestațiuni ostile împotriva statelor burghize. Se țin discursuri incendiare și se vântură plavăre cu iascrisuri amenințătoare. Intre altele se strigă: »Jos mâinile de pe China.»

»Ceka«, este în plină activitate. Zilnic se fac sute de arestări în rândurile celor bănuți că ar face parte din organizațiunile ucrainiene, cari agită ideea separațiunii Ucrainei de Soviete. În localitățile Volnicova, Barcaci, Tiraspol și altele au loc violente ciocniri între populație și armată.

În ultimele două săptămâni s'au observat importante dislocări de trupe din direcțiile Odessa și Kiev. Au fost chemate sub arme 16 contingente, însă cetățenii refuză să se prezinte și stau ascunși prin păduri, sub poduri și prin pârâni sau se refugiază în grupuri compacte în Polonia și România.

Un intelectual rus, refugiat la Chișinău zilele acestea, a relatat autorităților noastre superioare că, în special, masele țărănești suferă în plină măsură. De o lună încoace, zilnic se produc ciocniri între muncitorii dela orașe și țărani. Poliția și armata intervin și încearcă în mod brutal să reprime stăruințele.

Situația economică în întreaga Rusie este rea. Scumpetea a ajuns extraordinară. Manufactura și pielăria sunt inexistente. Articolele de alimentare nu se pot căpăta decât cu prețuri exorbitante. Se simte lipsă aproape completă de făinoase, de unt de lemn, de cafea, etc.

Față de cele ce se petrec în Rusia, autoritățile noastre superioare au luat

măsuri serioase pe tot lungul Nistrului pentru a evita invaziunea, pe teritoriul românesc, a nenorociților cari fug din fața spectrului războiului civil din Ucraina.

O manifestație semnificativă a preoților ortodocși din București

BUCUREȘTI. — Eri după masă, preoții ortodocși din Capitală au ținut o adunare publică, în care a manifestat în contra votării concordatului cu Vaticanul. Printr'un memoriu dresat la fața locului au declarat concordatul de periculoasă pentru interesele naționale și politice, căci dă posibilitatea unei propagande libere romano-catolicilor și papei de a se amesteca în politica internă a statului român.

Nincici despre situația politică

BELGRAD. — Postul ministru de externe jugoslav, dr. Nincici, într'un discurs ținut luni la Veliki-Becskerek (Banatul sârbesc) a spus, că temerile de complicație a situației politice externe sunt nefondate.

Jugoslavia dorește pacea și de aceea trebuie să mențină politica apărării frontierelor. Jugoslavia are prieteni și aliați fideli și nu este izolată. În ce privește Bulgaria, trecutul trebuie uitat și să începem negocierile frățești.

De asemenea negociază interese comune și raporturi amicale. Dorim și o înțelegere cu Ungaria și Germania. Poporul jugoslav uită ușor ofensele ce i-au fost aduse și privește senin viitorul, fiind dornic de pace.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

Negocieri româno-ruse

— Chestiunile cari vor fi discutate —

Chișinău. — La începutul lunii Mai se va întruni pe teritoriul ucrainean, la Maiachi sau Ovidiopol comisiunea mixtă româno-rusă numărul 6.

Pe ordinea de zi figurează diferite contrabande, trecerea clandestină a Nistrului precum și două chestiuni mai importante și anume:

1. Atacul din noaptea de 9 Februarie 1927, când grănicerii ruși au tras focuri de mitralieră asupra unui pichet român, încercând să debarce pe teritoriul nostru.

2. Jefuirea satului Darabani de către bandiți veniți de peste Nistru.

*

Tot, în cursul lunii Mai se va întruni la Odesa sau Kiev, comisiunea centrală mixtă româno-rusă.

Delegația română va fi prezidată de dl general Tomescu, iar delegația sovietică de generalul Gruzinski.

Se vor lua în discuție următoarele chestiuni:

1. Cererea foștilor prizonieri ruși aflați în România cari vor să se repatrieze.

2. Modalitatea organizării unui schimb regulat de colecte, scrisori și telegrame, între România și Rusia.

In această conferință se vor face și propuneri în vederea reluării navigației pe Nistru.

Data precisă a conferinței și ordinea de zi n'au fost încă fixate.

După cât se pare, președinții ambelor comisii vor fi schimbați, delegația română va fi prezidată de dl general Condeescu, iar delegația rusă de generalul Gruzinski.

In vederea acestei conferințe vor pleca din Chișinău dl inspector Husărescu, un general, un translator și un comisar special.

INFORMATIUNI

Insemnătatea istorică a zilelor

Istoria ne spune că, la 21 Aprilie în anul 753 înainte de Hristos a înțemeiat Romulus orașul Roma.

Personale

Suntem informați că ilustrul nostru conducător **dl Vasile Goldiș**, ministrul Cultelor și Artelor sosește azi, 22 cor. la Arad, unde va petrece vacanța Sft. Paști.

Dl general Averescu

a avut azi o lungă consfătuire cu dl dr. Lupu, în chestiunea postului de primar al Capitalei. Unele ziare anunță că e posibilă numirea dlui dr. Lupu în acest post.

Maharadja Kapurtalei,

eri a vizitat Sinaia și terenurile petrolifere.

Azi 21 cor. la orele 12. a. m. trece prin Arad. Autoritățile îi face primirea în gară.

Ordinea serviciilor divine

la sfintele sărbători ale Patimilor și Iovierii Domnului nostru Isus Hristos, în anul 1927 la biserica ortodoxă română din Arad.

Joia mare: La orele 6 și jumătate dimineața Urenie, Mărturisiri, la orele 9 și jumătate dimineața S. Liturghie, Cuminecări. La orele 7 seara Priveghere (Denie).

Vinerea Patimilor: La orele 10 dimineața Serviciul orelor. La orele 3 după masă Vecernie.

Sâmbăta mare: La orele 3 dimineața Urenie (Punerea în mormânt). La orele 5 dimineața Mărturisiri, Cuminecări. La orele 10 și jumătate dimineața S. Liturghie.

Duminea Paștilor: La orele 4 dimineața Iovierea. La orele 9 dimineața S. Liturghie. La orele 4 după masă Vecernie.

Lunia Paștilor: La orele 6 și jumătate dimineața Urenie. La orele 9 și jumătate dimineața S. Liturghie. La orele 4 după masă Vecernie.

Știri din Grecia

Konduriotis președintele republicii grecești a demisionat din cauză de boală.

Dl Venizelos eri a sosit la insula Pyreu, de unde după puțină staționare a plecat la Kreta. Dsa, a declarat că, călătoria aceasta nu are nici un interes politic, a venit doar să-și viziteze patria.

A declarat că, actualul guvern, după părerea dsale, corespunde intereselor externe și interne a Greciei.

Pentru primul prefect de județ al Aradului

Solemnitatea sfințirii monumentului primului prefect de județ al Aradului Mihail Veliciu și soția, va avea loc nu a doua zi de Paști, cum am anunțat, ci a treia zi de sf. Paști, adică Marți în 26 l. c. la orele 11 în cimitirul din Chișineu.

La această solemnitate și-au anunțat participarea până acum: Dnii dr Alex. Vaida-Voivod fost prim-ministru, dr Ștefan C. Pop, dr Ioan Suciu fost ministru și mulți intelectuali Români din Arad și județ.

Dela Camera de Comerț și Industrie

Camera de Comerț și de Industrie ne comunică următoarele:

Pentru ca mărfurile aduse din străinătate să ajungă în mâna destinatarului și a evita pe cât posibil, ca prin vânzarea lor prin licitație publică să revie altora, Ministerul de Finanțe Dir. Generală a Vămilor a obligat oficiile vamale, ca la împlinirea termenului de 75 zile dela sosirea lor în vamă, când sunt considerate căzute în rebut, să anunțe în scris pe destinatarul lor, făcându-l atent, că dacă nu se prezintă pentru a le scoate, vor fi vândute prin licitație publică; cel interesat pierzându-și dreptul de a mai reclama marfa după vânzare.

Ora de închidere pentru toate frizeriile Camera de Comerț și de Industrie aduce la cunoștința generală, că între muncitorii și patronii barbieri s'a stabilit următorul orar pentru toate frizeriile din orașul Arad.

1. Dela 1 Aprilie până la 1 Octombrie dela 7—12 și 14—19 jum. (2 jumătate 8)

2. Dela 1 Octombrie până la 1 Aprilie dela 7 jum. până la 12 și 14—19 (2—7).

3. Sâmbătă și în ajun de sărbătoare până la maximum orele 23.

Orele de închidere ale stabilimentelor comerciale în vederea sărbătorilor Paștilor. Camera de Comerț și de Industrie din Arad, aduce la cunoștința generală, că Ministerul Muncii a aprobat în vederea sărbătorilor Paștilor cu începere dela 18 până la 23 Aprilie a. c. inclusiv prelungirea orelor de închidere seara a stabilimentelor comerciale, cu încă una oră,

Din Oradea

ni se anunță că fabrica de mobile din Tilegd eri noaptea a ars complect din cauza unui scurt-circuit electric. Pagubele sunt scurte.

Dnii abonați, cari nu primesc ziarul regulat, sunt rugați a ne face cunoscut pentru a lua măsurile de îndreptare.

Inaugurarea bustului lui A. D. Xenopol la Arad

In ziua de 21 Mai va avea loc la Arad desvelirea bustului lui A. D. Xenopol.

Acest bust s'a ridicat din inițiativa dnului ministru Cr. Francuș, care a statuit pe d-na Xenopol să doneze biblioteca rămasă dela defunct Palatul Cultural din Arad.

La această inaugurare vor participa reprezentanții oficialității, ai academiei și universității și după cum aflăm, dl ministru Trancu-Iași, care, fiind în trecere spre Geneva, se va opri spre a asista și dsa la această serbare.

Prelungirea carnetelor funcționarilor și pensionarilor de stat

Ni se comunică din București:

Subsecretariatul de stat a dispus să se prelungescă, până la 15 Mai a. c., valabilitatea carnetelor pentru C. F. R., ale tuturor funcționarilor și pensionarilor de stat, inclusiv P. T. T., fără altă viză.

O senzațională afacere de fals

Parchetul de Lugoj deschisese acțiune publică pentru fals și folosire abuzivă de proprietatea statului, în contra dlor Alex. și Fridrich Frenkel, frați cărora li se impută următoarele: În 1925 cumpăraseră patrimoniul societății »Marginea« care aparținea în cea mai mare parte statului ungar (societate ce furniza minele dela Hunedoara) pe preț de 3 milioane coroane aur, plătibile în timp de 30 ani; În 1917, când cumpărătorii achitaseră două rate a câte 100.000 coroane, statul român a luat în posesie acel patrimoniu, numind un sechestrul; dnii Frenkel căutând să-și dovedească drepturile de proprietate, a încercat toate mijloacele, -- iar în 1920 au înfățișat ministerului nostru de industrie o chitanță cu un conținut curios, din partea statului maghiar, — prin care acest stat (fără o desemnare precisă a autorității ce-l angaja), recunoștea că a primit și restul de preț de 2.800.000 coroane aur, chitanța miraculoasă în loc să fie certificată de consulatul român din Budapesta, fusese autentificată la un notar public din Timișoara.

Chitanța fiind socotită falsificată cu scopul pe a sustrage averea acelei societăți din proprietatea statului, parchetul a dat rechizitoriul introductiv de care vorbeam și a trimis afacerea spre instruire, judecătorului de instrucție respectiv al trib. Caraș Severin.

Judecătorul găsiind că cele mai multe fapte și împrejurări ale afacerii sunt în legătură cu autorități și persoane din București, și-a declinat competența trimițând dosarul parchetului de Ilfov.

Cu instruirea cazului a fost însărcinat dl consilier Eug. Enescu, titularul cab. 3 instrucție.

Propaganda culturală la sate prin radio în Cehoslovacia

In ziua de 12 Aprilie, ministrul instrucțiunii publice Hodza a inaugurat la Bratislava stațiunea culturală de radio pentru Slovacia. S'a luat de asemenea inițiativa de a se dota comunele rurale cu aparate de radio, ca astfel să se realizeze o importantă operă de educație care primumori rezultate.

200 mii persoane au pierdut drepturile politice în Austria

Autoritățile vieneze au alcătuit zilele acestea tabloul persoanelor, cari prin condamnări judecătorești au pierdut dreptul de vot. Această listă are 4264 pagini și cântărește peste 5 kgr. În total, conține 113.000 persoane, cari au fost condamnate la închisoare sau alte pedepse. Se crede, că din lista alegătorilor pentru alegerile din anul acesta în Austria vor fi șterși în total 200.000 alegători, cari sau făcut vinovați de furturi, defraudări sau eschrocherii și au pierdut după legea austriacă drept de vot

Reprezentările teatrale românești din 25-26 Aprilie

25 Aprilie: Artiștii Teatrului Național din București, sub conducerea dlui G. Ciprian, vor reprezenta: »Hoții«, tragedie în 5 acte de Schiller.

26 Aprilie: Turneul de comedii cu marele comic Ioan Manu, societar al Teatrului Național din București, va reprezenta: »Funcționarul dela domeniului«, comedie în 3 acte de Locușteanu.

Vârsta pământului

Zilele trecute, la Academia științelor din Paris, dl Bigourdain a prezentat o notă a dlui Emile Belot asupra domeniului intereselor al cometelor, precum și asupra vârstei pământului.

După calculele dlui Belot, planeta pe care viețuim de 330 milioane de ani! Cei mulți înainte! Sunt alți astronomi, cari pretind că pământul ar fi — cu cei 330 milioane de ani — în vârsta copilăriei sale!

Televiziunea s'a realizat?

O telegramă din New-York afirmă, — scrie »Figaro«, — că în laboratorul unei societăți de telegrafie d'acolo, șaiseci persoane au putut să vadă vorbind la Washington, adică la 200 mile distanță, pe dl Hoover, în același timp pe când îl auzeau prin radiofonie. Imaginea oratorului era proiectată pe un mare ecran. Se distingeau mișcarea buzelor și a ochilor. El întorcea în cet. foile manuscrisului.

Când s'a terminat discursul, invitații au putut să ceară informații dela prieteni. S'a văzut imediat apărând imaginea telefonistului din Washington, apoi ea a dispărut ca să facă loc persoanei chemate.

Așa dar, sunt speranțe bune.

Domnii abonați, cari sunt în restanță cu abonamentul ziarului îl rugăm să binevolască a ni-l achita cât mai curând.

BURSA

Inchiderea dela 20 Aprilie 1927

Cursurile devizelor Zürich

Berlin	123.20
Amsterdam	208.—
New-York	519.7/8
Londra	2525.20
Paris	2036.50
Milano	2630.—
Praga	1539.—
Budapesta	9080.—
Belgrad	913.—
București	320.—
Varșovia	58.—
Viena	7315.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	667.—
Berlin	40.40
Londra	826.—
New-York	170.—
Italia	854.—
Elveția	3274.—
Viena	22.90
Praga	504.—

Valute

Napoleon	680.—
Mărci	40.—
Leva	1.20—
Lire otomane	92.—
Lire sterline	810.—
Fr. rancezi	6.70—
Fr. elvețieni	32.—
Lire italiene	8.50—
Drahme	2.20—
Dinari	3.00—
Dolari	169.—
Marca poloneză	18.—
Cor. austr.	24.—
Cor. ung.	29.50
Cor. cehoslov.	500.—

Cercetați marele magazin de ghete „ALFACO.”

Cu ocaziunea Paștilor prețuri reduse. Cu stimă KLEIN și DAVID.

00000 1019

Specialități de modă bărbătească pe lângă prețuri terțime la
GRUMAS, Strada Meșlanu 14.
 (Forray-u.) 1018

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caloricitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
 Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
 din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

Dacă vrei să dejunezi sau să cini ieftin și să fii servit
 000 conștiincios caută 000

hala de vin a viticulturii „Minorităților”
 aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinurile esceleente
 Deschis până la ora 12. 000 511

Cu 20-25% mai ieftin acum ca în trecut
 ZOCNI pt. BĂIEȚI, ciorapi femești de stă și flor. mănuși de piele, ciorapi pt. bărbați, cravate de mătase, pălării de piele și chipiuri pt. băieți, nutrele etc. la Szücs, Arad vis-a-vis de gara tramvaiului electric. 1024

HALO!! Din cauza desființării prăvăliilor noastre de ghete, toate marfa aflătoare în depozit ca ghete bărbătești, femești și pt. copii le vindem pe lângă OLARIU și COMP. ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 47 (fost Boros Béni-tér). 000000 948

Citiți și răspândiți „Cuvântul Ardealului”!

Imprimeria Judetului S. A.
 Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot solul de tipărituri aparținătoare artei tipografice. — Depozit de imprimare primare secretariale și advocaționale.

Atențiune!

Cine vrea să cumpere buni și ieftin, să cerceteze Magazinul „ILICA”

textile-manufactură, tricotaje cât și modă bărbătească și pentru dame Arad, Bulev. Regele Ferdinand 13 (fost Magazinul de ghete Frații Apponyi). 918

Haine (blouse) croșetate, este, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, saluri elegante de mătase, tricouri (indispensabile) se capătă pe lângă prețuri convenabile la SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245

Var, ghips și ciment

angro și în detalii 00 1013
 IOAN LINGURAR
 ARAD, Piața Catedralei No. 8.

În toată ziua mezeli proaspeți, carne de porc, unsoare, clisă, tofelul de cărnuri proaspete la 00 480
 Șumandan Gheorghe și Fiul
 Bulev. Regele Ferdinand No. 52
 Cer. sprizii Onor. public românești

În atențiunea proprietarilor de automobile!

MAI NOU!
 Nu trebuie să lustruiți în fiecare an mașina, dacă o emailați cu cel mai nou sistem american Nitrocelulos-spritz. Pe lângă garanția executăm în 4-5 zile în culorile dorite, emailarea unii mașini.

Mai primim spre executare lucrări de pielării, halaturi de pr. f. reparațiuni de arc etc.

Baltea și Szontag,
 Arad, Str. Ghiba-Birta (vis-a-vis cu spitalul județean).

Halo! S'a deschis Salo-nul de pălării Halo!

„HEDI”

Arad, Str. Dosoftei No. 4. Unde eu sosit deosebi ieftine și moderne modele de pălării. 993

Ministerul Justiției
 Comisiunea de Naturalizări.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor care ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

Domnule Președinte,
 Subsemnatul Ioan Verba, do miciliat în Arad, născut în 10

Noembrie 1896 de profesie cimar, fiind de naționalitate ungară dorind a deveni cetățean român în baza actelor anexate aici cu onoare Vă rog, să binevoiți a da curs cererii mele și în baza art. din legea privitoare la dobândirea naționalității române să-mi acordați cetățenia română.

Arad, la 8 Iunie 1926.
 Cu deosebită stimă:
 Ioan Verba,
 dom. în Arad, Strada Oituz Nr. 69.
 1021

Citiți Cuvântul Ardealului

Ministrul Justiției
 Comisiunea de Naturalizare.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor care ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23, zisa lege.

Onor. Comisiunea de naturalizare

Subsemnatul Augustin Krausz funcționar de comerț, cetățean maghiar, domiciliat în Arad, Școlii No. 9, conform ardeștelor acestei cerere întrunind condițiile recerute de art. 7, legii dobândirii cetățeniei române, dorind a deveni cetățean român, prin advocatul meu arizat, prin procura de sub onoare înaltez această cerere rugându-VĂ să binevoiți a pune conform legii.

Cu distincție
 Augustin Krausz
 1020

Dacă aveți nevoie de

A
N
U
N
Ț

modern,
cercetați

efectuos,
Administrația

„Cuvântul Ardealului”

din Arad, Strada Românului Nr. 6.